

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.10.2017
COM(2017) 582 final

2017/0253 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ

(Προπαρασκευαστική ενέργεια για την έρευνα στον τομέα της άμυνας)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ (που επισυνάπτεται στην πρόταση απόφασης του Συμβουλίου) αποσκοπεί στην τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ, προκειμένου να επεκταθεί η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας ΕΟΧ ώστε να συμπεριληφθεί η συμμετοχή των κρατών ΕΟΧ-EZΕΣ στην προπαρασκευαστική ενέργεια της Ένωσης για την έρευνα στον τομέα της άμυνας (στο εξής «προπαρασκευαστική ενέργεια»). Δεδομένου ότι το Λιχτενστάιν και η Ισλανδία δεν εξέφρασαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν σε αυτή την προπαρασκευαστική ενέργεια, το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αφορά, ως εκ τούτου, μόνο τη Νορβηγία.

- **Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Σύμφωνα με το άρθρο 78 της συμφωνίας ΕΟΧ, τα συμβαλλόμενα μέρη ενισχύουν και διευρύνουν τη συνεργασία στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΕΕ στους τομείς της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Η Επιτροπή, η οποία χρηματοδοτεί προς το παρόν αποκλειστικά μη στρατιωτική Ε&Α ή Ε&Α διπλής χρήσης μέσω του προγράμματος «Ορίζων 2020», θεωρεί την προπαρασκευαστική ενέργεια σημαντικό μέσο για να ελεγχθεί η προστιθέμενη αξία της έρευνας στον τομέα της άμυνας που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Δεδομένου ότι, αφενός, η Νορβηγία συνήψε διοικητική συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας και, αφετέρου, η σχετική οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας (2009/81/ΕΚ), η οποία εξασφαλίζει πραγματικό ανταγωνισμό και ίση μεταχείριση σε αυτόν τον τομέα, έχει ενσωματωθεί στη συμφωνία ΕΟΧ ήδη από το 2014, η συμμετοχή της Νορβηγίας στην προπαρασκευαστική ενέργεια είναι σύμφωνη με τις υφιστάμενες διατάξεις στον τομέα πολιτικής.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η συνεργατική έρευνα σε καινοτόμες τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες στον τομέα της άμυνας είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας του αμυντικού τομέα και, σε τελική ανάλυση, της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης. Η συνεργασία με τη Νορβηγία θα μπορούσε να συμβάλει θετικά στις προσπάθειες της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η προπαρασκευαστική ενέργεια εντάσσεται στις πολιτικές της που συνδέονται με την εσωτερική αγορά, τη βιομηχανία και την έρευνα. Η περαιτέρω εμβάθυνση της συνεργασίας σε αυτό τον τομέα συνάδει συνεπώς με τους στόχους της συμφωνίας ΕΟΧ.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση είναι το άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο β), το άρθρο 84 παράγραφος 2 και το άρθρο 124 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002¹ σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του

¹ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου² σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας ΕΟΧ που προβλέπει ότι η θέση που λαμβάνεται εξ ονόματος της Ένωσης, όσον αφορά τις αποφάσεις αυτές, καθορίζεται από το Συμβούλιο έπειτα από πρόταση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΥΕΔ, υποβάλλει το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ προκειμένου να εγκριθεί από το Συμβούλιο ως θέση της Ένωσης. Η Επιτροπή ελπίζει ότι θα μπορέσει να υποβάλει το σχέδιο απόφασης στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ το συντομότερο δυνατό.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας για τον ακόλουθο λόγο.

Ο στόχος της παρούσας πρότασης, δηλαδή η καθιέρωση συνεργασίας στον τομέα της αμυντικής έρευνας με τα κράτη ΕΟΧ-EZEΣ μέσω της συμμετοχής τους σε προπαρασκευαστική ενέργεια που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, λόγω των αποτελεσμάτων, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο.

- **Αναλογικότητα**

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η πρόταση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της, που συνίσταται στην ενίσχυση και διεύρυνση της συνεργασίας στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΕΕ στους τομείς της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Σύμφωνα με το άρθρο 98 της συμφωνίας ΕΟΧ, η πράξη που επιλέγεται είναι η απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ. Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή και λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ. Για τον σκοπό αυτό, λαμβάνει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην συμφωνία ΕΟΧ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Σύλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας και εκτίμηση των επιπτώσεων**

Η Επιτροπή εξέτασε το 2013 το ενδεχόμενο δρομολόγησης προπαρασκευαστικής ενέργειας³ για την έρευνα στον τομέα της άμυνας με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της αποδοτικότητας στον τομέα αυτό⁴. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁵ και το Συμβούλιο⁶ χαιρέτισαν την πρωτοβουλία αυτή και κάλεσαν την Επιτροπή να εκπονήσει πρόταση για την

² ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6–8

³ Προπαρασκευαστική ενέργεια κατά την έννοια του άρθρου 54 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁴ COM(2013) 542: Μετάβαση προς έναν ανταγωνιστικότερο και αποδοτικότερο τομέα άμυνας και ασφάλειας.

⁵ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2013 σχετικά με την τεχνολογική και βιομηχανική βάση της ευρωπαϊκής άμυνας (2013/2125(INI)).

⁶ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 19-20 Οκτωβρίου 2013, (EUCO 217/13)

εφαρμογή της προπαρασκευαστικής ενέργειας. Το 2015, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο⁷ τόνισε την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής χρηματοδότηση για την προπαρασκευαστική ενέργεια, προετοιμάζοντας το έδαφος για ένα μελλοντικό πρόγραμμα που θα συνδυάζει την έρευνα στον τομέα της άμυνας και την τεχνολογία (E&T)⁸.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Νορβηγία συνεισφέρει στη γραμμή 02 04 77 03 του προϋπολογισμού: «Προπαρασκευαστική ενέργεια για την έρευνα στον τομέα της άμυνας». Η νορβηγική συνεισφορά για το 2017 αναμένεται να ανέλθει σε: 585 000 EUR.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με τη δημοσιονομική πολιτική της ΕΕ, η συμμετοχή σε δραστηριότητες της ΕΕ είναι εφικτή μόνον εφόσον έχει καταβληθεί η αντίστοιχη οικονομική συνεισφορά. Ωστόσο, η πληρωμή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόλις εγκριθεί το παρόν σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου και μόλις υποβληθεί στα κράτη ΕΟΧ-EΖΕΣ η επακόλουθη πρόσκληση της ΕΕ για καταβολή συνεισφορών, η οποία καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ως εκ τούτου, προκειμένου να καλυφθεί το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη χρηματοδότηση της προπαρασκευαστικής ενέργειας για την έρευνα στον τομέα της άμυνας και της χρήσης μοναδιαίου κόστους για το έτος 2017 στις 11 Απριλίου 2017, και της παραλαβής της αντίστοιχης πληρωμής, το σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής ισχύει αναδρομικά από τις 11 Απριλίου 2017. Τα θεσμικά όργανα, οι επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και οι υπήκοοι της Νορβηγίας θα πρέπει, ως εκ τούτου, να έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που αρχίζουν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ. Οι δαπάνες που συνεπάγεται η συμμετοχή τους στις εν λόγω δραστηριότητες, η υλοποίηση των οποίων αρχίζει μετά τις 11 Απριλίου 2017, θα πρέπει να θεωρούνται επιλέξιμες υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ισχύουν για τις δαπάνες που πραγματοποιούν τα θεσμικά όργανα, οι επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και οι υπήκοοι των κρατών μελών της ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει πριν από το τέλος της σχετικής προπαρασκευαστικής ενέργειας.

Η αναδρομική ισχύς δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων και τηρεί την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επιπλέον, σύμφωνα με άρθρο 1 παράγραφος 8 του πρωτοκόλλου 32 της συμφωνίας ΕΟΧ, μέχρι τις 10 Ιουλίου πρέπει να εκδοθεί απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ για τον καθορισμό της συμμετοχής των κρατών ΕΟΧ-EΖΕΣ σε δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα ΕΟΧ του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην αντίθετη περίπτωση, η συνεργασία μεταφέρεται στο επόμενο έτος, εκτός εάν συμφωνηθεί άλλως.

Δεδομένου ότι είναι σημαντικό η έναρξη της συνεργασίας να συμπίπτει με την έναρξη της προπαρασκευαστικής ενέργειας, η επισυναπτόμενη απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ προβλέπει ότι η συνεργασία αρχίζει από τις 11 Απριλίου 2017, ακόμη και αν η παρούσα απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ εκδοθεί μετά τις 10 Ιουλίου 2017.

⁷ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 25-26 Ιουνίου 2015, (EUCO 22/15).

⁸ Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας ορίζει την «E&T» ως ερευνητικές δραστηριότητες συνδεδεμένες με την άμυνα με επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας μεταξύ 1 και 6.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ

(Προπαρασκευαστική ενέργεια για την έρευνα στον τομέα της άμυνας)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 1994, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο⁹, και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου¹⁰, και ιδίως το άρθρο 54 παράγραφος 2 στοιχείο β), το άρθρο 84 παράγραφος 2 και το άρθρο 124,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο¹¹ (εφεξής η «συμφωνία ΕΟΧ») άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 98 της συμφωνίας ΕΟΧ, η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει, μεταξύ άλλων, το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας ΕΟΧ («πρωτόκολλο 31»).
- (3) Το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας ΕΟΧ περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών.
- (4) Είναι σκόπιμο να επεκταθεί η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας ΕΟΧ προκειμένου να συμπεριληφθεί η συμμετοχή των κρατών της ΕΖΕΣ στην προπαρασκευαστική ενέργεια της Ένωσης για την έρευνα στον τομέα της άμυνας, η οποία χρηματοδοτείται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (5) Είναι σκόπιμο η συμμετοχή των κρατών της ΕΖΕΣ στις δραστηριότητες που σχετίζονται με αυτή την προπαρασκευαστική ενέργεια και χρηματοδοτούνται από τη γραμμή προϋπολογισμού 02 04 77 03 να αρχίσει από τις 11 Απριλίου 2017, ακόμη και αν η συνημμένη απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ εκδοθεί μετά τις 10

⁹ ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6–8.

¹⁰ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

¹¹ ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

Ιουλίου 2017, ή αν η τήρηση των συνταγματικών απαιτήσεων που συνδέονται, ενδεχομένως, με την εν λόγω απόφαση κοινοποιηθεί μετά την ημερομηνία αυτή.

- (6) Τα θεσμικά όργανα, οι επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και οι υπήκοοι των κρατών της ΕΖΕΣ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που αρχίζουν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης. Οι δαπάνες που συνεπάγεται η συμμετοχή τους στις εν λόγω δραστηριότητες, η υλοποίηση των οποίων αρχίζει μετά τις 11 Απριλίου 2017, θα πρέπει να θεωρούνται επιλέξιμες υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ισχύουν για τις δαπάνες που πραγματοποιούν τα θεσμικά όργανα, οι επιχειρήσεις, οι οργανισμοί και οι υπήκοοι των κρατών μελών της ΕΕ υπό την προϋπόθεση ότι η συνημμένη απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αρχίζει να ισχύει πριν από το τέλος της σχετικής προπαρασκευαστικής ενέργειας.
- (7) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να τροποποιηθεί το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας ΕΟΧ, ώστε να καταστεί δυνατή η επέκταση της συνεργασίας αυτής από τις 11 Απριλίου 2017.
- (8) Η θέση της Ένωσης στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ θα πρέπει να βασιστεί στο συνημμένο σχέδιο απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, για την προτεινόμενη τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας ΕΟΧ, σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών, βασίζεται στο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την ημέρα της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*